Beleidsregels grondgebonden zonneparken

Gemeente Bergen op Zoom

Gemeente Bergen op Zoom

LBP|SIGHT
Bouw | Ruimte | Milieu

buro WAAL BRUG
ADVISEURS VOOR DE LEEFOMGEVING

Colofon

Uitgave:
Gemeente Bergen op Zoom
2020

Opdrachtgever:

Gemeente Bergen op Zoom

Opgesteld door:

buro WAAL BRUG
ADVISEURS VOOR DE LEEFOMGEVING

Adres
Schoenaker 10, 6641 SZ Beuningen
Telefoonnummer
024 - 675 23 56
Emailadres
info@burowaalbrug.nl
Website
www.burowaalbrug.nl

In samenwerking met:

LBP|SIGHT
Bouw | Ruimte | Milieu

Inhoudsopgave

1. Ambitie **4**

2. Opgave en potentie **5**

2.1 Inleiding 5

2.2 Wat is de opgave? 5

2.3 Wat kan er gebouwgebonden worden opgewekt? 6

2.4 Wat is restopgave? 6

3. Beleid zonneparken **7**

3.1 Algemeen 7

3.2 Zonneschijf 7

Zonneschijf 9

3.3 Uitgangspunten voor zonneparken 10

3.3.1. Zonneparken uitgesloten 10

3.3.2. Bestaand stedelijk gebied 10

3.3.3. Randzone kernen 11

3.3.4. Kleinschaligheid zonneparken 11

3.4 Hardheidsclausule 11

3.5 Tot slot 11

Stroomschema grondgebonden zonneparken 12

4 Randvoorwaarden en uitgangspunten **13**

4.1 Planologische randvoorwaarden en uitgangspunten 13

4.2 Ruimtelijke randvoorwaarden en uitgangspunten 13

4.3 Economische en maatschappelijke randvoorwaarden 14

4.4 Maatschappelijke meerwaarde 14

4.5 Anterieure overeenkomst 15

5 Landschappelijke inpassing **16**

5.1 Algemeen 16

5.2 Landschappelijke inpassing binnen bestaand stedelijk gebied 17

5.3 Landschappelijke inpassing binnen de Brabantse Wal 18

5.4 Landschappelijke inpassing binnen het deltalandschap 20

6.Landschappelijke kwaliteitsverbetering **21**

Bijlage: belemmeringenkaart 22

1. Ambitie

Klimaatverandering is een feit getuige de zachtere winters, extremer weer, de zeespiegelstijging en de wereldwijde afname van ecologische waarden. De uitstoot van CO2, hetgeen zorgt voor opwarming, is hier voor een groot deel debet aan. Nederland onderschrijft de doelstellingen uit het Klimaatakkoord van Parijs om de CO2 uitstoot te verminderen. Het kabinet heeft dat vertaald naar een centraal doel in het Klimaatakkoord: het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland met ten minste 49 procent ten opzichte van 1990. Daarmee staat Nederland voor een enorme opgave. Op 28 mei 2019 is het landelijke Klimaatakkoord gepubliceerd. Nederland moet van een lineaire naar een circulaire economie in 2050. Daarbij moet anders worden omgaan met de opwekking en het verbruik (en besparing!) van energie. Het Klimaatakkoord raakt aan hoe wij wonen, werken en leven. De energietransitie is een enorme technologische, maatschappelijke en bovenal ruimtelijke opgave. Om de CO2 uitstoot terug te dringen moet afstand genomen worden van (eindige) fossiele brandstoffen en dient energie uit hernieuwbare bronnen te worden gehaald. Op dit moment is wind- en zonne-energie daarvoor het meest reële alternatief. Op termijn kunnen daar andere energiebronnen bijkomen.

Doelstelling

De gemeente Bergen op Zoom wil bijdragen aan de centrale doelstelling en in 2050 klimaatneutraal worden. Voor de totstandkoming van een klimaat neutrale gemeente is het daarbij van belang dat – naast energiebesparende maatregelen - alle mogelijkheden om duurzame energie op te wekken, worden benut. Hiertoe is in 2021 de Nota Duurzame Energie Bergen op Zoom 2020-2030 vastgesteld. In deze nota geeft de gemeente Bergen op Zoom aan hoe ze de hiervoor geformuleerde doelstelling wil bereiken en wat hierbij de ambities zijn. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de periode 2020-2030 met een doorkijk naar 2050.

Een duurzame blik op Energie & Klimaat betekent in Bergen op Zoom dat een schone leefomgeving en voldoende energie naast elkaar bestaan. Dit bereiken we door de uitstoot van broeigassen verder te verminderen. Voor de totstandkoming van een klimaatneutrale gemeente is het daarbij van belang dat – naast energiebesparende maatregelen - alle mogelijkheden om duurzame energie op te wekken, worden benut. Dus door in te zetten op duurzame energiebronnen als zon, wind en aardwarmte en minder afhankelijk te zijn van vervuilende en eindige energiebronnen als olie, kolen en gas. Zonne-energie is één van de duurzame energiebronnen waarop de gemeente graag wil inzetten. Het streven hierbij is om op zoveel mogelijk daken zonnepanelen te krijgen. De doelstelling om klimaatneutraal te worden kan niet alleen gehaald worden door zonnepanelen op daken te plaatsen. Er is een behoorlijke restopgave die kan worden ingevuld door het plaatsen van grondgebonden zonneparken in het buitengebied. Hiermee wordt de energietransitie ook een ruimtelijke opgave. De ambitie is om de aspecten duurzaamheid en ruimtelijke ordening zo met elkaar te verbinden dat doelstellingen gehaald kunnen worden en het ruimtegebruik zo in te passen dat het karakteristieke landschap zoveel mogelijk behouden blijft.

Dit beleid vormt een uitwerking van de Nota Duurzame Energie Bergen op Zoom 2020-2030 en de Regionale Energie Strategie. In dit beleid wordt aangegeven welke randvoorwaarden de gemeente stelt aan het oprichten van grondgebonden zonneparken. Dit beleid is in lijn met de eisen die de provincie Noord-Brabant aan grondgebonden zonneparken stelt.

2.Opgave en potentie

2.1 Inleiding

De energietransitie is omvangrijk en complex. Daarom is het van belang flexibel te kunnen inspelen op de harde doelen van 2050 en een breed palet aan maatregelen en energieproductie mogelijk maken. Om hier op juiste wijze invulling aan te geven, is het noodzakelijk om helder te hebben wat de energiebehoefte en de daaruit volgende ruimtelijke opgave is. In dit hoofdstuk wordt eerst de elektriciteitsbehoefte bepaald. Deze behoefte wordt gerelateerd aan de aanwezige potentie door de toepassing van gebouwgebonden zonnepanelen. Hieruit blijkt vervolgens de eventuele behoefte aan zonneparken. Aangezien het om toekomstscenario's gaat, is het onvermijdelijk enkele aannames te doen. Bijvoorbeeld ten aanzien van het deelnamepercentage en de rendementstoename, bovendien is nog geen rekening gehouden met een volledig gasloze samenleving. Om goed sturing te kunnen blijven geven aan de productie van zonne-energie zal de gemeente deze berekening dan ook regelmatig actualiseren.

2.2 Wat is de opgave?

Om inzicht te krijgen in de energiebehoefte van de gemeente Bergen op Zoom nu en in de toekomst - is een analyse van het elektraverbruik uitgevoerd. Hierbij is gebruik gemaakt van de meest actuele bevolkings- en woningbouwbehoefte (2017). In tabel 2.1 zijn de resultaten van deze analyse op hoofdlijnen weergegeven. Naar verwachting worden er de komende jaren in toenemende mate energiebesparende maatregelen getroffen, zowel bij huishoudens als bij bedrijven. Derhalve is in de analyse - naast een scenario met 0% energiebesparing per jaar als ijkpunt - rekening gehouden met twee energiebesparende scenario's, voor de periode tot 2040. Eén waarbij 2% energie per jaar bespaard wordt en één waarbij 5% energie per jaar bespaard wordt. Dit resulteert in de onderstaande ontwikkeling van de elektrische energiebehoefte. Zoals gezegd is hierbij geen rekening gehouden met een volledig gasloze samenleving.

	Heden (peiljaar 2014)	Heden (peiljaar 2014) 2% energiebesparing per jaar (tot 2040)	Heden (peiljaar 2014) 5% energiebesparing per jaar (tot 2040)
Woningen	229 TJ	188,1 TJ	92,0 TJ
Bedrijven	1743,8 TJ	1095,7 TJ	536,0 TJ
Bedrijven inc. Uitbreiding	5519,2	3468,0 TJ	1695,4 TJ

Tabel 2.1 energiebehoefte

	Heden (peiljaar 2014)	Heden (peiljaar 2014) 2% energiebesparing per jaar (tot 2040)	Heden (peiljaar 2014) 5% energiebesparing per jaar (tot 2040)
Woningen			
Potentieel gebouwgebonden zonnepanelen	277,2 TJ	277,2 TJ	277,2 TJ
Percentage potentieel zelfvoorzienend	93%	147 %	301% *
Bedrijven			
Potentieel gebouwgebonden zonnepanelen	331,7 TJ	331,7 TJ	331,7 TJ
Percentage potentieel zelfvoorzienend	19%	30%	62%
Bedrijven incl. uitbreidingen			
Potentieel gebouwgebonden zonnepanelen	529,1 TJ	529,1 TJ	529,1 TJ
Percentage potentieel zelfvoorzienend	10%	15%	31%

** Indien meer dan 100% kan het overschot worden teruggeleverd aan het net*

Tabel 2.2 wat kan gebouwgebonden worden opgewekt?

2.3 Wat kan er gebouwgebonden worden opgewekt?

Met de elektrische energiebehoefte in beeld, is het vervolgens de vraag in hoeverre in deze behoefte kan worden voorzien door de toepassing van gebouwgebonden zonnepanelen. Uit een ruimtelijke analyse van de BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) blijkt dat het totale dakoppervlak van woningen in Bergen op Zoom 243,7 hectare bedraagt. Wanneer ieder huishouden naar eigen behoefte zonnepanelen op het dak installeert, kan de woningvoorraad geheel zelfvoorzienend worden. Vooralsnog is dit echter niet realistisch, omdat naar verwachting niet iedereen zal participeren en niet alle dakvlakken geschikt zijn. Uit bovenstaande tabel blijkt dat wanneer 50% van de huishoudens participeert, de huidige woningvoorraad onvoldoende zonne-potentie heeft om in de elektrische energiebehoefte te voorzien, tenzij er energiebesparende maatregelen worden getroffen. Na toepassing van energiebesparende maatregelen, kan de woningvoorraad geheel zelfvoorzienend worden (voor wat betreft elektrische energie). Voor bedrijven geldt daarentegen dat de energiebehoefte veel groter is dan de potentiële opbrengst van gebouwgebonden zonnepanelen, zelfs wanneer er energiebesparende maatregelen worden getroffen. Zie tabel 2.2.

2.4 Wat is restopgave?

De huidige oppervlakte aan dakvlakken binnen de gemeente Bergen op Zoom heeft onvoldoende potentie om te kunnen voorzien in de huidige energiebehoefte. Met alleen gebouwgebonden zonnepanelen kan Bergen op Zoom dus niet energieneutraal worden. De resterende energiebehoefte moet op andere wijze worden opgewekt, onder meer door wind en zon, waar nodig aangevuld met de import van duurzame energie. De realisatie van grootschalige zonneparken is dan ook onvermijdelijk en bovendien noodzakelijk om energieneutraal te kunnen worden. Om een idee te krijgen van deze opgave is de totale gemeentelijke elektrische energiebehoefte in kaart gebracht, verminderd met de potentiële opbrengst van gebouwgebonden installaties. De resterende behoefte is vertaald naar het aantal hectare grondgebonden zonneparken dat nodig is om als gemeente energieneutraal te worden:

	Heden (peiljaar 2014)	Heden (peiljaar 2014) 2% energiebesparing per jaar (tot 2040)	Heden (peiljaar 2014) 5% energiebesparing per jaar (tot 2040)
Zonder uitbreiding bedrijventerrein	263 hectare	124 hectare	3 hectare
Met uitbreiding van 65 hectare bedrijventerrein	918 hectare	522 hectare	180 hectare

Tabel 2.3 behoefte grondgebonden zonneparken

Tabel 2.3 wijst uit dat de resterende opgave behoorlijk omvangrijk is. Hierin is ook doorvertaald wat de behoefte is aan extra zonneparken bij uitbreiding van het bedrijventerreinen met 65 hectare. Zonder energiebesparende maatregelen dient er 263 hectare aan zonneparken te worden gerealiseerd om te kunnen voorzien in de huidige energiebehoefte, ervan uitgaande dat zonne-energie als enige duurzame energiebron gewenst is. Ter vergelijk; dat zijn ongeveer 14 forse windmolens. Door de huidige energiebehoefte met 2% terug te dringen, neemt ook de behoefte aan grootschalige grondgebonden zonneparken fors af. Met een jaarlijkse besparing van 5% kan mogelijkerwijs bijna volstaan worden met uitsluitend gebouwgebonden zonnepanelen. Een alternatief voor zonne-energie is bijvoorbeeld de toepassing van windenergie. Overigens zijn deze energiebronnen complementair aan elkaar en biedt het energetische voordelen als beide vormen van duurzame energie naast elkaar beschikbaar zijn. Het levert met name een meer continue productie van energie op; op momenten dat de zon schijnt waait het doorgaans minder, en andersom. Beide bronnen kunnen dus op hetzelfde aansluitpunt worden aangesloten, zonder dat dit om een verdubbeling van de capaciteit (van het aansluitpunt) vraagt.

3. Beleid zonneparken

3.1 Algemeen

Het is de ambitie om zoveel mogelijk zonne-energie op te wekken middels plaatsing van zonnepanelen op daken. Niet alle benodigde energie kan van daken komen. Grondgebonden zonneparken zijn nodig. Het gemeentelijk beleid voor zonne-energie heeft een uitnodigend karakter, maar bevat tegelijkertijd concrete spelregels waaraan voldaan moet worden. De beoordeling van een concreet initiatief is sterk afhankelijk van de gekozen locatie: matcht het initiatief met de eigenschappen en kwaliteiten van de specifieke plek? Voor grondgebonden zonneparken dient altijd, via een omgevingsvergunning, van het bestemmingplan te worden afgeweken. De beoordeling van een concreet initiatief is daarom altijd maatwerk. De gemeente legt de bal bij initiatiefnemers, zij moeten een passend voorstel presenteren, dat op volgorde van de datum van indiening in behandeling wordt genomen. Concrete initiatieven worden aan het voorliggende beleid getoetst. Om de kans van slagen te vergroten, verwacht de gemeente wel dat ze vroegtijdig bij initiatieven wordt betrokken.

3.2 Zonneschijf

Bij het toepassen van voornoemde benadering hanteert de gemeente de zogenaamde 'zoneschijf'. Deze schijf maakt onderscheid in vier zones:
Zone 1: Gebouwgebonden zonnepanelen (op daken en gevels);
Zone 2: Grondgebonden zonnepanelen binnen bestaand stedelijk gebied;
Zone 3: Grondgebonden zonnepanelen direct grenzend aan bestaand stedelijk gebied, waaronder zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling;
Zone 4: Grondgebonden zonnepanelen in De Brabantse Wal.

Om wildgroei te voorkomen en aandacht te houden voor andere belangen (o.a. voedselproductie, omwonenden, natuur en landschap) en innovaties, maximeert de gemeente de realisatie van zonneparken tot en met 2023 op 65 hectare netto (circa 25% van de nettobehoefte aan zonneparken bij 0% energiebesparing per jaar tot 2040). Op het moment dat de ingekomen aanvragen de 65 hectare netto overtreffen worden deze in de wachtrij geplaatst. Deze wachtrij kan doorschuiven wanneer aanvragen deels of helemaal afvallen. De gemeente behoudt zich het recht te prioriteren in de initiatieven die doorschuiven vanuit de wachtrij.

Zone 1
De gemeente heeft een sterke voorkeur voor het opwekken van zonne-energie met gebouwgebonden installaties op het eigen dak of via de huur van zonnepanelen op het dak van derden. De gemeente plaatst daarbij wel de kanttekening dat haar invloed hierop relatief beperkt is. Op belangrijke parameters, zoals de prijs van zonnepanelen en de prijs van stroom, heeft zij geen invloed. Ook in ruimtelijke zin is de invloed van de gemeente beperkt, aangezien het plaatsen van zonnepanelen op een gebouw in veel gevallen vergunningvrij mogelijk is. Wel wil de gemeente Bergen op Zoom gebouweigenaren stimuleren én inspireren om te investeren in de plaatsing van zonnepanelen op hun gebouwen. Dit doet de gemeente bijvoorbeeld door het verstrekken van informatie en het verduurzamen van haar eigen vastgoed.

Zone 2
Omdat er niet voldoende dakoppervlak is om te voorzien in de energiebehoefte wil de gemeente ook graag grondgebonden zonnepanelen in de vorm van zonneparken mogelijk maken. Wanneer een initiatiefnemer wil inzetten op de ontwikkeling van een grondgebonden opstelling, wenst de gemeente dit bij voorkeur te realiseren op een

locatie binnen bestaand stedelijk gebied. Met de realisatie van grondgebonden zonneparken binnen bestaand stedelijk gebied kan (tijdelijk) invulling worden gegeven aan braakliggende of niet-langdurig in gebruik zijnde terreinen, waaronder braakliggende kavels op bedrijventerreinen of andere onbenutte percelen in de stad die op korte of middellange termijn geen invulling krijgen. Binnen bestaand stedelijk gebied zijn daarnaast volop kansen aanwezig voor meervoudig ruimtegebruik. Bijvoorbeeld door de toepassing van een 'zonnedak' waaronder geparkeerd kan worden, of het combineren van infrastructuur - zoals fietspaden - met zonnecellen of lijnopstellingen.

Zone 3
De productie van duurzame energie is niet volledig op te lossen binnen bestaand stedelijk gebied. De ontwikkeling van zonneparken in het buitengebied op locaties direct grenzend aan bestaand stedelijk gebied hebben als voordeel dat de afnemers van de energie of zelfs de eigenaren van het zonnepark (energie coöperatie) direct nabij zijn en uiteraard een grotere dichtheid van aansluitpunten op het bestaande netwerk kennen. Daartoe is een zone van 400 meter rondom de kernen aangeduid. Doordat bewoners direct profijt hebben van (hun) zonnepark, zal ook het draagvlak voor de realisatie groter zijn. Ander ruimtelijk voordeel is dat met de realisatie van zonneparken en de daarmee gepaard gaande landschappelijke inpassing een bijdrage kan worden geleverd aan het versterken van de ruimtelijke kwaliteit van deze randzones en de ontwikkeling van andere gewenste waarden (combineren van ontwerpopgaves). Er geldt dus een extra inspanningsverplichting op het gebied van landschappelijke inpassing ten opzichte van zone 2. De maat en schaal van zonneparken in de zone direct grenzend aan bestaand stedelijk gebied moet aansluiten bij de omgeving. Er zal veelal sprake zijn van een lokale schaal. Daarbij geldt als uitgangspunt dat er een balans moet worden gezocht tussen de productie en de afname van zonne-energie in de omgeving. Met name voor zonneparken nabij de kleinere kernen is het maatschappelijk draagvlak van groot belang. Voorwaarde is verder dat dit soort initiatieven wordt voorzien van een goede landschappelijke inpassing. Als aanvullende randvoorwaarde geldt dat naast draagvlak met het zonnepark ook maatschappelijke meerwaarde wordt gerealiseerd.

Zone 4
Vanwege de netto-behoefte aan zonneparken komen ook grondgebonden opstellingen in het overige buitengebied in beeld. Voorwaarde voor dit soort initiatieven is dat ze kunnen rekenen op zowel een goede landschappelijke inpassing, alsmede betrokkenheid en breed maatschappelijk draagvlak vanuit de directe omgeving. Daarnaast vragen initiatieven in het buitengebied om een landschappelijke kwaliteitsverbetering. Dit is een extra inspanningsverplichting ten opzichte van zone 3. Op deze manier leveren zonneparken een bijdrage aan het versterken van de kwaliteit van het landschap.

Aansluiting op het (bestaande) net Vanwege de financiële uitvoerbaarheid (aanleg kabels) zullen ontwikkelaars nieuwe zonneparken in de nabijheid van afnemers en/of aansluitpunten op het net willen realiseren. Op dit moment moet voor een zonnepark met een omvang van 2-6 MW gedacht worden aan een afstand van maximaal 1 kilometer tot middenspanningstations. Voor zonneparken met een omvang van 6-10 MW wordt een afstand van maximaal 3 kilometer tot een hoofdtransportstation gehanteerd.
Hoewel ontwikkelaars dus locaties prefereren in de nabijheid van het net, gaat de gemeente locaties buiten deze zones in naar beleid niet op voorhand uitsluiten. Het netwerk kan zich uitbreiden (de beoogde 380 kV-verbinding Rilland - Tilburg), de techniek kan innoveren en bij een bepaalde grootschalige omvang van een zonnepark kan het financieel haalbaar worden om een langere kabel aan te leggen.

Zonneschijf

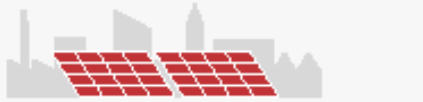
1

Gebouwgebonden zonnepanelen
op daken en gevels

2

Grondgebonden zonnepanelen
binnen bestaand stedelijk gebied

Beperkte landschappelijke inpassing benodigd

3

Grondgebonden zonnepanelen
nabij bestaand stedelijk gebied

Landschappelijke inpassing benodigd

4

Grondgebonden zonnepanelen
in het (overige) buitengebied

Landschappelijke inpassing en 10% kwaliteitsverbetering benodigd

3.3 Uitgangspunten voor zonneparken

De gemeente heeft een positieve grondhouding als het gaat om de ontwikkeling van zonneparken en hanteert daarbij een ‘ja, mits’ benadering. Dat betekent dat zonneparken in principe mogelijk zijn, mits voldaan wordt aan de randvoorwaarden zoals geformuleerd in dit beleid. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen zonneparken in bestaand stedelijk gebied en het buitengebied. Deze gebieden beschikken over eigen kwaliteiten en waarden en vragen daarom om een specifieke benadering. Ondanks de positieve grondhouding van de gemeente, zijn er tevens gebieden waar de ontwikkeling van zonneparken op voorhand niet mogelijk is. In navolgende wordt gesproken over kleinschalige en grootschalige zonneparken. De zonneparken die door ontwikkelaars worden gerealiseerd zijn in basis altijd groter dan 2 Mw. Kleinere zonneparken zijn voor hen niet rendabel. Per hectare kunnen 0,6 tot 1,2 Mw aan panelen worden geplaatst, gemiddeld wordt gerekend met 0,8 Mw per hectare. Door ontwikkelaars worden zonneparken
tot 6 Mw gezien als kleinschalige zonneparken. Een zonnepark van 6 Mw heeft een netto-omvang (exclusief landschappelijke inpassing/kwaliteitsverbetering) van circa 8,0 hectare. De komende jaren worden in Nederland steeds grotere parken ontwikkeld. Op dit moment is het grootste zonnepark ruim 30 hectare. Er zijn echter al concrete plannen voor parken van circa 100 hectare en groter. Dit neemt niet weg dat omwonenden een andere opvatting kunnen hebben over wat klein- of grootschalig is. Vandaar dat de gemeente het bestaande kavelpatroon
als maatstaaf hanteert voor dit onderscheid. Zo is de gemiddelde kavelmaat in De Brabantse Wal circa 4 hectare. Inclusief landschappelijke inpassing (en kwaliteitsverbetering) is het realistisch om binnen deze maat een zonnepark van 2,5 MW (circa 7,5 hectare netto) te exploiteren.

3.3.1. Zonneparken uitgesloten

Niet alles kan overal! Voor bepaalde gebieden geldt dat grondgebonden zonneparken bij voorbaat zijn uitgesloten. Zonneparken op deze locaties zouden teveel afbreuk doen aan de kernkwaliteiten van de landschappelijke en/of ecologische waarden in deze gebieden. Het gaat daarbij met name om Nature 2000-gebieden en gebieden die vallen in het Natuur Netwerk Brabant. Op grond van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant zijn zonneparken in de Groen Blauwe Mantel onder voorwaarden toegestaan. De bij dit beleid behorende belemmeringenkaart bepaalt waar zonneparken bij voorbaat zijn uitgesloten en dus geen medewerking wordt verleend aan vestiging. Binnen het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en Groen Blauwe Mantel bevinden zich overigens diverse percelen die nog ontwikkeld moeten worden tot natuurgebied. Mogelijk kan de ontwikkeling van nieuwe natuur hier gecombineerd worden met het opwekken van duurzame energie (zie ook www.groenontwikkelfondsbrabant.nl). In dergelijke gevallen wordt een uitzondering gemaakt, zie ook het stroomschema op pagina 12.

3.3.2. Bestaand stedelijk gebied

Het bebouwd gebied van Bergen en Zoom en de omliggende kernen (Halsteren en Lepelstraat) zijn voorzien van de aanduiding 'bestaand stedelijk gebied'. Door de opwekking van zonne-energie in bestaand gebied te stimuleren en faciliteren, wordt het ruimtebeslag van zonneparken in het buitengebied verkleind. Binnen deze aanduiding zijn zonneparken dan ook toegestaan, mits voldaan wordt aan de voorwaarden. Als onderdeel van deze zone kan ook gedacht worden aan de realisatie van grondgebonden panelen binnen agrarische bouwvlakken. Om de kwaliteit van zonneparken te waarborgen is in hoofdstuk 4 een aantal randvoorwaarden en aandachtspunten opgenomen, waaraan voldaan moet worden om grondgebonden zonneparken mogelijk te maken. Alle grondgebonden zonneparken moeten op zorgvuldige wijze worden ingepast in de bestaande stedenbouwkundige structuur. In hoofdstuk 5 is opgenomen wat de gemeente verstaat onder een goede landschappelijke inpassing van zonneparken.

3.3.3. Randzone kernen

Tevens is de ontwikkeling van zonneparken direct grenzend aan bestaand stedelijk gebied toegestaan. Deze randzones zijn dicht bij de energieafnemers
(postcoderoos, lokale energiecoöperaties) en de aansluitpunten op het net gelegen. Dit neemt niet weg dat ook in de zone direct grenzend aan bestaand stedelijk gebied zonneparken landschappelijk ingepast moeten worden. De totstandkoming van een landschappelijke kwaliteitsverbetering is niet benodigd. Door een gebiedsgerichte benadering en het leggen van verbindingen met andere opgaven in die gebieden, kan extra maatschappelijke meerwaarde en dus draagvlak worden gecreëerd.

3.3.4. Kleinschaligheid zonneparken

zonneparken tot 7,5 hectare (exclusief landschappelijke inpassing/kwaliteitsverbetering) zijn toegestaan. Zonneparken groter dan 7,5 hectare zijn in principe uitgesloten, tenzij sprake is van bijzondere omstandigheden (bijvoorbeeld de transformatie van een kassencomplex tot zonnepark of een door bos omsloten perceel). In dat geval kan gemotiveerd worden afgeweken en gebruik worden gemaakt van de hardheidsclausule (zie paragraaf 3.4). Om de kwaliteit van de plannen voor zonneparken te waarborgen is in hoofdstuk 4 een aantal randvoorwaarden en aandachtspunten opgenomen, waaraan voldaan moet worden om (kleinschalige) zonneparken mogelijk te maken. Alle zonneparken moeten op zorgvuldige wijze landschappelijk worden ingepast en er moet sprake zijn van duurzaam - dubbel - ruimtegebruik.

In hoofdstuk 5 is opgenomen wat de gemeente verstaat onder een goede landschappelijke inpassing. Naast een landschappelijk inpassing moet de initiatiefnemer tevens voorzien in een (landschappelijke) kwaliteitsverbetering, tenzij de beoogde locatie is gelegen in de randzone rondom kernen. Daarmee wordt een extra inspanning gevraagd om de specifieke kwaliteiten van De Brabantse Wal te versterken. In hoofdstuk 6 is opgenomen wat de gemeente verstaat onder (landschappelijke) kwaliteitsverbetering.

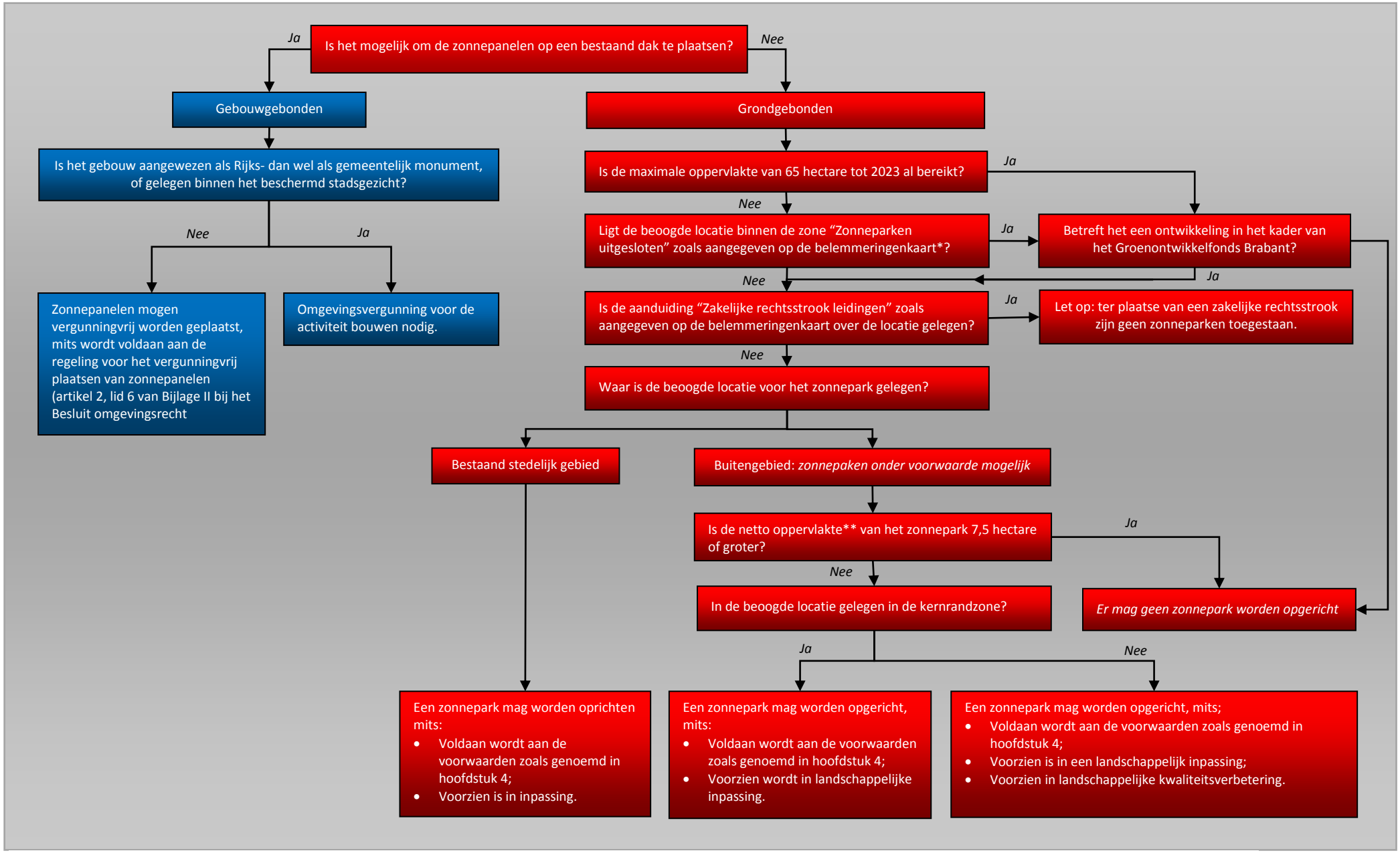
3.4 Hardheidsclausule

Na vaststelling van de beleidsregels zijn de hierin beschreven uitgangspunten en randvoorwaarden van toepassing op alle toekomstige initiatieven voor zonneparken. Het college kan één of meerdere bepalingen van deze nota buiten toepassing laten of daarvan afwijken, indien de gevolgen van het handelen overeenkomstig de beleidsregel vanwege bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen. Het kan voorkomen dat een plan niet voldoet aan de gebieds- of inrichtingscriteria of dat deze niet toereikend zijn, zodat de toepassing van dit beleidsplan kennelijk onredelijk en onbillijk uitpakt in individuele gevallen. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een bijzondere locatie (voormalige vuilstort), wanneer de eisen ten aanzien van landschappelijke inpassing te zwaar zijn voor een specifieke locatie of wanneer een lagere/hogere bouwhoogte om technische redenen - of in het kader van dubbel ruimtegebruik - noodzakelijk is. Andersom kan ook sprake zijn van andere zwaarwegende redenen en/of maatschappelijke belangen, waardoor juist géén medewerking kan worden verleend. Het college van burgemeester en wethouders kan dan gemotiveerd afwijken van het beleid. Dit dient dan in de omgevingsvergunning vastgelegd te worden.

3.5 Tot slot

Dit beleidsdocument bepaalt niet alleen waar initiatieven mogelijk zijn en onder welke voorwaarden, het is tevens een inspiratiedocument en dient als uitnodiging om met elkaar in gesprek te gaan. Het gaat daarbij niet alleen om overleg tussen de initiatiefnemer en de gemeente, maar ook om overleg met agrariërs, omwonenden en zeker ook tussen initiatiefnemers onderling. Door rekening met elkaar te houden en de realisatie af te stemmen, zal een positief effect uitgaan op de financiële en maatschappelijke haalbaarheid. Op deze manier kunnen de verschillende initiatieven elkaar versterken. Soms zijn er bijvoorbeeld combinaties mogelijk met beleidsdoelen zoals de ontwikkeling van nieuwe natuur of mogelijkheden voor waterberging (klimaatadaptatie

Stroomschema grondgebonden zonneparken

** Belemmeringenkaart is bijgevoegd als bijlage bij de beleidsregels grondgebonden zonneparken Bergen op Zoom*

***Netto oppervlak is het oppervlak van het grondgebonden zonnepark zonder landschappelijke inpassing en landschappelijke kwaliteitsverbetering*

4 Randvoorwaarden en uitgangspunten

De gemeente staat onder voorwaarden positief tegenover de ontwikkeling van grondgebonden zonnepanelen. De gemeente heeft de voorkeur om - voorafgaand aan het principeverzoek – met de initiatiefnemer in gesprek te gaan over het initiatief. De gemeente wil in dit gesprek aan de voorkant randvoorwaarden en aandachtspunten meegeven en over het initiatief mee kunnen denken om zodoende tot een beter afgewogen en ingepast plan te komen.

4.1 Planologische randvoorwaarden en uitgangspunten

De gemeente hanteert de volgende planologische randvoorwaarden/ kent de volgende aandachtspunten voor zonneparken: Op grond van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant worden aan de omgevingsvergunning voor een zonnepark (buiten bestaand stedelijk gebied) de volgende voorwaarden verbonden:

1. de omgevingsvergunning geldt voor een bepaalde termijn, die ten hoogste 25 jaar bedraagt;
2. na het verstrijken van de termijn wordt de vóór de verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand hersteld en wordt de opstelling voor zonne-energie verwijderd;
3. voor het gestelde onder 2 wordt financiële zekerheid gesteld.

Aangetoond moet worden dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Uitgangspunt hierbij is dubbel – duurzaam – ruimtegebruik. In het kader van een nieuw ruimtelijk plan zal onder meer indicatief onderzoek verricht moeten worden naar het aspect ecologie en de invloed op de waterhuishouding (extra verhard oppervlak (gebouwen en ontsluiting) en objectvrije zones langs watergangen). Daarnaast kan het in sommige gevallen nodig zijn onderzoek te doen naar de archeologische waarde op de beoogde locatie voor een zonnepark.

Duitse studies tonen aan dat hinder door spiegeling/flikkering/weerkaatsing geen kritisch aspect is, dat de ‘planvorming voor’ of ‘locatiekeuze van’ een zonnepark beïnvloedt. Overigens is het voor het opwekken van energie ook van belang dat er zo min mogelijk weerkaatsing van zonlicht is, omdat dit leidt tot energieverlies. Initiatiefnemers hebben er dan ook belang bij dat er zo min mogelijk lichtverlies in de vorm van spiegeling/flikkering/ weerkaatsing optreedt, de huidige stand van techniek is ook wat dat betreft verder doorontwikkeld. Door het opstellen van zonnepanelen onder een juist hoek, het aanbrengen van een coating op de zonnepanelen en/of door een goede landschappelijke inpassing wordt dit nog verder ingeperkt.

4.2 Ruimtelijke randvoorwaarden en uitgangspunten

De gemeente hanteert de volgende ruimtelijke randvoorwaarden/kent de volgende aandachtspunten voor zonneparken:

- Uitgangspunt voor grondgebonden zonneparken is het behoud van het bestaande landschapspatroon c.q. de bestaande verkaveling. Het zonnepark heeft een groene en/of blauwe inrichting op het maaiveld in de vorm van oppervlaktewater, grasland of andere gebiedseigen vegetatie (zie ook hoofdstuk 5). Een combinatie met agrarisch gebruik is mogelijk (meervoudig ruimtegebruik).
- De maximum bouwhoogte van de zonnepanelen is afhankelijk van de omgeving. In het deltawerklandschap mag de hoogte van zonnepanelen niet meer dan 1,50 meter bedragen, teneinde de openheid van het landschap te waarborgen. Binnen De Brabantse Wal mag de hoogte met een goede inpassing van zonnepanelen niet meer dan 3,0 meter bedragen, aangezien deze landschappen een meer besloten karakter hebben.
- De constructie van de opstellingen van zonnepanelen moet zo eenvoudig mogelijk worden vormgegeven om zo min mogelijk op te vallen.

- De gronden waarop een zonnepark wordt gerealiseerd moet de mogelijkheid bieden tot het funderen van zonnepanelen tot maximaal circa 1,50 meter minus maaiveld (met inachtneming van eventuele archeologische waarden). Het gebruik van ballast als fundatiewijze acht de gemeente niet gewenst, aangezien dit ten koste gaat van de ecologische waarden.
- De gronden waarop een zonnepark wordt gerealiseerd moeten de mogelijkheid bieden tot het volledig schaduwvrij plaatsen van zonnepanelen.
- De minimum afstand van het transformatorgebouw en het omvormerrek (t.b.v. het zonnepark) tot bestaande woningen van derden bedraagt 30 meter: het maatgevende hinderaspect betreft geluid. Vanaf ongeveer 20 hectare aan zonnepanelen neemt de richtafstand toe tot 50 meter. In beginsel wordt aangesloten bij de richtafstanden uit de VNG-brochure 'bedrijven en milieuzonering'. Middels specifiek onderzoek is afwijking van deze richtafstanden mogelijk.
- Indien de locatie van het zonnepark in de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant is aangeduid als 'cultuurhistorisch vlak' (zie bijlage 2) is de ontwikkeling mede gericht op het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de cultuurhistorische waarden en kenmerken van het betreffende gebied.
- De noordkant (de minder aantrekkelijke kant van de zonnepanelen) van een zonnepark en installaties als schakelcellen, algemene laagspanningsborden en transformatoren moeten in ieder geval aan het zicht worden onttrokken via landschappelijke inpassing. In hoofdstuk 5 wordt nader ingegaan op het aspect ‘landschappelijke inpassing’. Ondersteunende bouwwerken als schakelcellen, algemene laagspanningsborden en transformatoren moeten zo gepositioneerd worden dat zij zich voegen naar het patroon van de opstelling van de zonnepanelen.
- Zonneparken zijn beperkt toegankelijk omwille van risicobeperking ten aanzien van diefstal en/of vandalisme. Bij voorkeur wordt gebruik gemaakt van natuurlijke oplossingen voor de beveiliging aan de rand van een zonnepark. Het aanbrengen van hekwerken moet zoveel mogelijk vermeden worden. Indien dit onmogelijk is, worden de aangebrachte hekwerken landschappelijk ingepast. De maximum bouwhoogte van hekwerken bedraagt 2,50 meter.
- Bij voorkeur is er bij een zonnepark voor derden informatie te vinden over duurzame energie in de vorm van een informatiebord. Hierop kunnen bijvoorbeeld de hoeveelheid opgewekte stroom, het aantal ton koolstofdioxide (CO2) dat niet wordt uitgestoten en het aantal huishoudens dat wordt voorzien van groene stroom worden weergegeven.
- Zonneparken worden zoveel mogelijk ontsloten via de bestaande infrastructuur. Waar dit niet mogelijk is worden nieuwe toegangswegen uitgevoerd in half-verharding of geheel onverhard.

4.3 Economische en maatschappelijke randvoorwaarden

De gemeente hanteert de volgende economische randvoorwaarden/ kent de volgende aandachtspunten voor zonneparken:

- Het aanleggen en onderhouden van zonneparken moet bij voorkeur uitgevoerd worden door lokale/regionale bedrijven.
- Er moeten afspraken gemaakt worden met de gemeente over de (eventuele) tijdelijkheid van een zonnepark. Buiten bestaand stedelijk gebied geldt de omgevingsvergunning voor een bepaalde termijn, die ten hoogste 25 jaar bedraagt.
- De initiatiefnemer betrekt omwonenden en andere belanghebbenden vroegtijdig bij de planvorming en voort een omgevingsdialoog.
- De initiatiefnemer onderzoekt de mogelijkheden voor participatie/ omgevingsfonds/energiecoöperatie.

4.4 Maatschappelijke meerwaarde

De provincie Noord-Brabant stelt geen beperkingen aan de locaties in het buitengebied waar - buiten Natura 2000-gebieden en het Natuur Netwerk Brabant - zonneparken ontwikkeld kunnen worden, noch aan de omvang daarvan. Wel heeft de provincie in de Interim omgevingsverordening

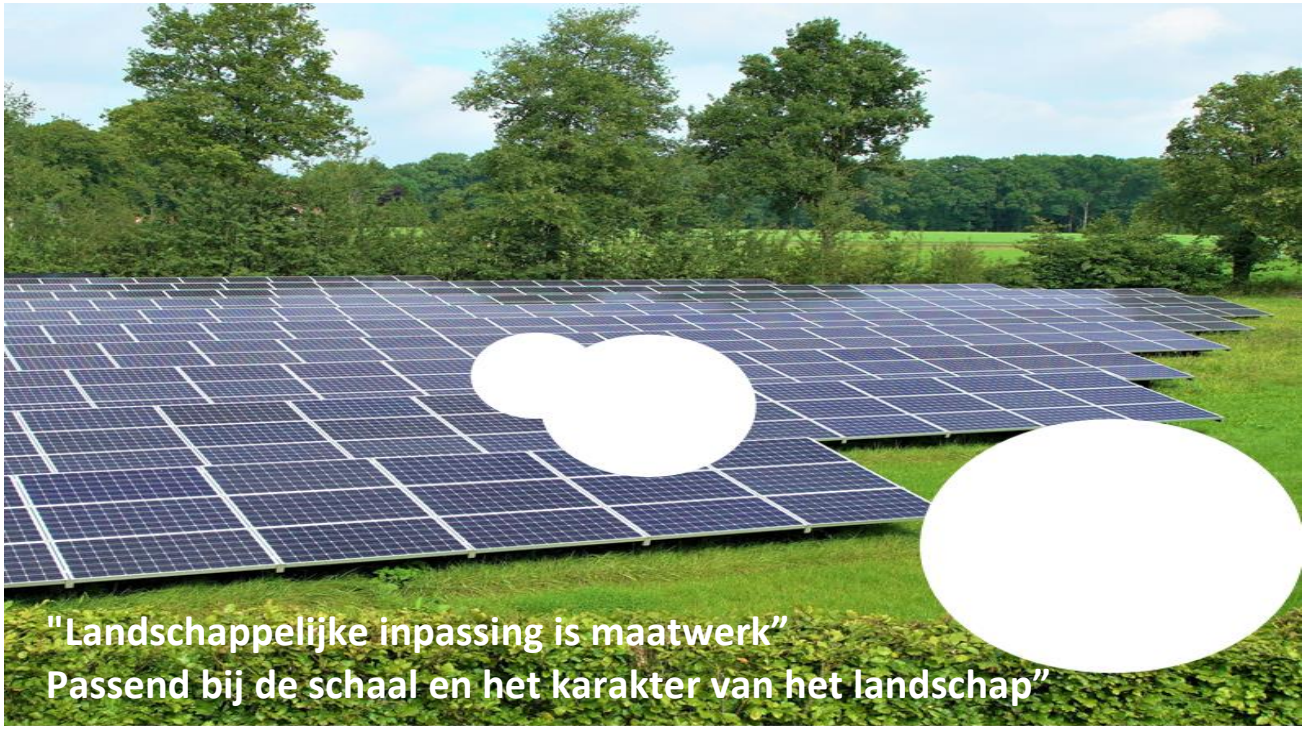
Noord-Brabant regels opgenomen omtrent de maatschappelijke meerwaarde. Naarmate de inbreuk op de basisregels uit de Verordening groter is, verwacht de provincie een grotere inspanning op het gebied van een bijdrage aan maatschappelijke doelen. De maatschappelijke meerwaarde wordt beoordeeld op basis van de volgende criteria:

- de mate van meervoudig ruimtegebruik;
- de maatregelen die getroffen worden om de impact op de omgeving te beperken;
- de bijdrage die wordt geleverd aan maatschappelijke doelen;
- afdracht van €0,5 per opgewekte MWh aan het omgevingsfonds.

Bij maatschappelijke doelen kan gedacht worden aan de afzet van de opgewekte zonne-energie aan een kern of een maatschappelijke, recreatieve en/of sportvoorziening ten behoeve van de lokale gemeenschap. Verder kan gedacht worden aan projecten waarin bewoners participeren of zelfs initiëren middels energiecoöperaties. De gemeente hecht ook grote waarde aan deze maatschappelijke meerwaarde en weegt dit mee in de beoordeling van eventuele aanvragen.

4.5 Anterieure overeenkomst

Met initiatiefnemer zal een anterieure overeenkomst worden gesloten. In deze overeenkomst worden de plankosten, landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering, planschadeafwenteling en de afdracht voor het omgevingsfonds geborgd. Ook wordt een bankgarantie opgenomen ter verzekering van de ontmanteling van het zonnepark na 25 jaar.

5 Landschappelijke inpassing

5.1 Algemeen

Indien u een zonnepark wenst te realiseren, moet voorzien worden in een landschappelijk inpassingsplan. Het realiseren van deze landschappelijke inpassing zal als voorwaardelijke verplichting gekoppeld worden aan de omgevingsvergunning. Landschappelijke inpassing is maatwerk en moet aansluiten bij de schaal en het karakter van het betreffende landschapstype. Bestaande landschappelijke (kavel)structuren zijn hierbij leidend. Bij het ontwerpen van zonneparken moet verder rekening gehouden worden met de bestaande landschaps- en bebouwingskarakteristieken zoals landschapselementen, beplantingssoorten, waardevolle historische bebouwing of beeldbepalende gebieden en de mate van openheid. Daarnaast zijn de hoogte van het zonnepark, de zichtlijnen vanuit de omgeving en eventuele afscherming door beplanting van minder fraaie delen belangrijke aandachtspunten. Voor meer inspiratie verwijst de gemeente naar het landschapsontwikkelingsplan 'De Zoom van West-Brabant', het 'Afsprakenkader kwaliteitsverbetering van het landschap in de regio West-Brabant' en het Groen Blauw Stimuleringskader (STIKA) van de provincie Noord-Brabant. Indien een landschappelijke inpassing van het zonnepark weinig tot geen meerwaarde heeft, kan er voor gekozen worden een bijdrage te storten in het gemeentelijke groenfonds. Dit groenfonds wordt ingezet om bestaande grootschalige landschappelijke structuren te versterken of nieuwe grootschalige structuren te ontwikkelen.

5.2 Landschappelijke inpassing binnen bestaand stedelijk gebied

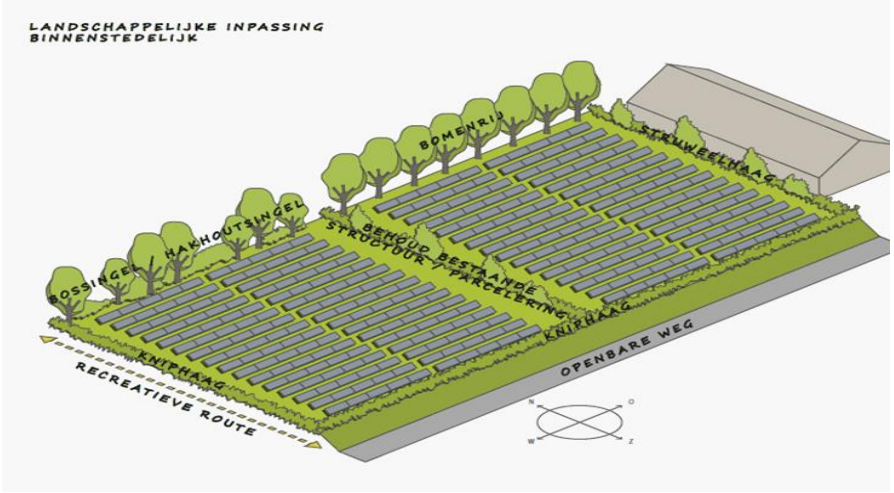
Het ontwikkelen van een zonnepark binnen bestaand stedelijk gebied is (nog) niet gebruikelijk en vraagt dan ook om een zorgvuldige aanpak. Het stedelijk gebied kent immers veel verschillende gebruikers, waardoor de ruimtelijke inpassing van een zonnepark veel belanghebbenden treft. Een beperkte landschappelijke inpassing is daarom wenselijk. Dit kan op verschillende manieren vorm krijgen:

- de aanleg van een bossingel of hakhoutsingel met opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken (o.a. hazelaar, berk en eik);
- de aanleg van een bomenrij met inheemse bomen (o.a. hazelaar, berk en eik);
- de aanleg van een recreatieve route in combinatie met een inheemse knip- en scheerheg (o.a. meidoorn);
- de aanleg van een natuuroever met riet, bestaande uit een plas- of drasberm waarvan de vegetatie hoofdzakelijk uit riet en/of lisdodde bestaat.

Afhankelijk van de exacte locatie en reeds aanwezige landschapskenmerken en stedenbouwkundige structuren kan gekozen worden voor één of meerdere van de voorgenoemde wijzen van landschappelijke inpassing. Uitgangspunt is dat de zijden grenzend aan openbaar toegankelijk gebied landschappelijk worden ingepast. De voorgenoemde opsomming is niet uitputtend. De landschappelijke inpassing van zonneparken is immers maatwerk; daarom dient u voorafgaand aan de aanvraag contact op te nemen met de landschapsdeskundige van de gemeente.

Afbeelding 5.1 voorbeelden van landschappelijk inpassing binnen bestaand stedelijk gebied

Afbeelding 5.2 voorbeelden van landschappelijk inpassing binnen bestaand stedelijk gebied

5.3 Landschappelijke inpassing binnen de Brabantse Wal

De Brabantse Wal is landschappelijk fraai en recreatief zeer aantrekkelijk door de diversiteit, kleinschaligheid en de groene uitstraling. De steile landduinen van de Brabantse Wal vormen het markante grensgebied tussen het agrarisch werklandschap (dekzandgronden) en het deltalandschap. Het samenspel van steile landduinen, (houtproductie)bossen en een kleinschalige open cultuurlandschap dient als uitgangspunt voor nieuwe ontwikkelingen, evenals de zeer groene uitstraling van het gebied. Bij de realisatie van een nieuw zonnepark op is de landschappelijke inpassing van groot belang. Dit kan op verschillende manieren vorm krijgen:

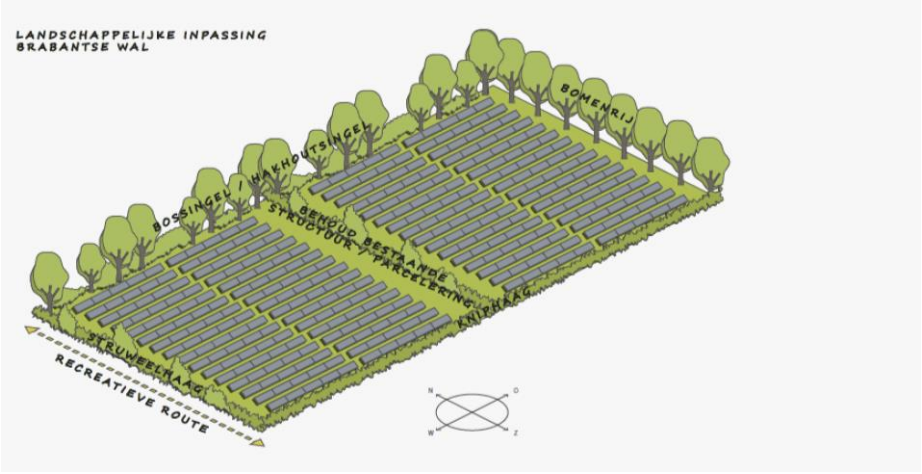
- de aanleg van een bossingel of hakhoutsingel met opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken (o.a. hazelaar, berk en eik);
- de aanleg van een bomenrij met inheemse bomen (o.a. hazelaar, berk en eik);
- de aanleg van een recreatieve route in combinatie met een inheemse struweelhaag, met overwegend doornachtige struiken (o.a. meidoorn, sleedoorn);
- de aanleg van een knip- en scheerheg (o.a. meidoorn);

Afhankelijk van de exacte locatie en reeds aanwezige landschapskenmerken en -structuren kan gekozen worden voor één of meerdere van de voorgenoemde wijzen van landschappelijke inpassing. Uitgangspunt is dat alle zijden van het zonnepark landschappelijk worden ingepast en - voor wat betreft de inrichting - wordt aangesloten bij de richtlijnen van het Groen Blauw Stimuleringskader (STIKA). De voorgenoemde opsomming is niet uitputtend. De landschappelijke inpassing van zonneparken is immers maatwerk; daarom dient u voorafgaand aan de aanvraag contact op te nemen met de landschapsdeskundige van de gemeente.

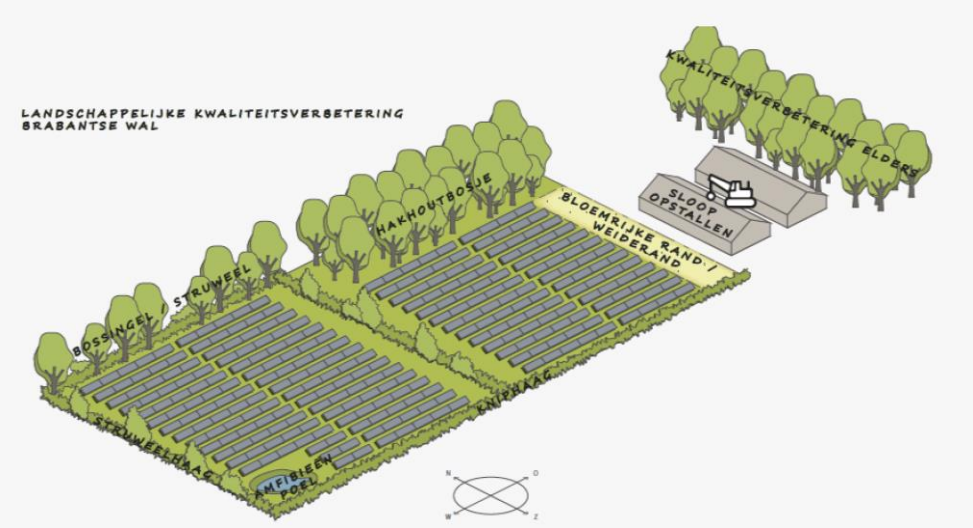
Indien het beoogde zonnepark is gelegen in de randzone rond de kernen kan volstaan worden met een goede landschappelijke inpassing. In alle andere gevallen dient de landschappelijke inpassing van zonneparken gepaard te gaan met een landschappelijke kwaliteitsverbetering, hiervoor wordt verwezen naar hoofdstuk 6.

Afbeelding 5.3 voorbeelden van landschappelijk inpassing binnen Brabantse Wal

Afbeelding 5.4 voorbeelden van landschappelijk inpassing binnen Brabantse Wal

Afbeelding 5.5 voorbeelden van landschappelijk inpassing binnen Brabantse Wal

Afbeelding 5.6 voorbeelden van landschappelijk inpassing binnen Brabantse Wal

5.4 Landschappelijke inpassing binnen het deltalandschap

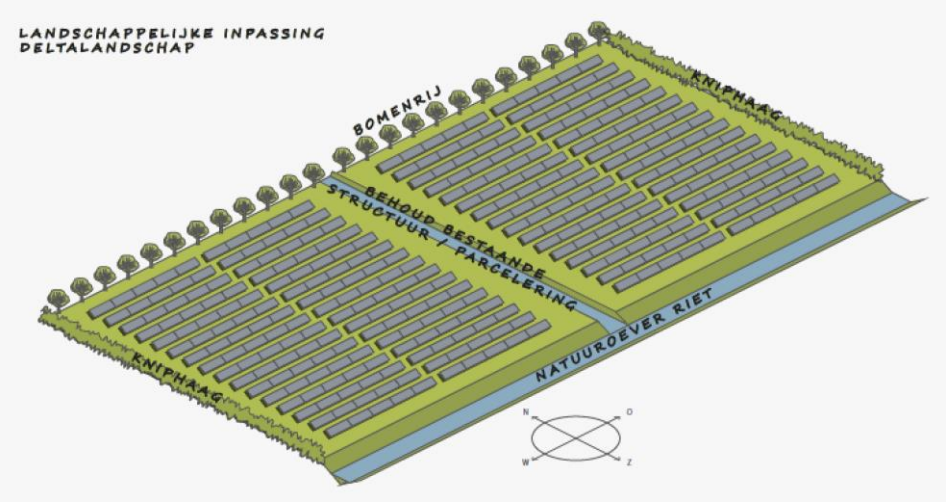
Het noordwestelijke deel van de gemeente maakt onderdeel uit van het deltalandschap, een laaggelegen zeekleigebied. Het deltalandschap is gevormd door rivieren, de zee en de inpolderingen. Kenmerkend voor dit landschapstype zijn de dijken en grootschalige open polders. Deze grootschalige opzet maakt het gebied geschikt voor grootschalige zonneparken, mits deze op zorgvuldige wijze worden ingepast in het landschap. De grootschalige openheid en bestaande landschappelijke structuur zijn belangrijke kwaliteiten, die zoveel mogelijk overeind moet worden gehouden. Bij de realisatie van een nieuw zonnepark in het deltalandschap is de landschappelijke inpassing dan ook een belangrijk aandachtspunt. Dit kan op verschillende manieren vorm krijgen:

- de aanleg van een bomenrij met knotbomen (o.a. wilg) langs infrastructuur of een landschappelijke lijn;
- de aanleg van een knip- en scheerheg (o.a. meidoorn);
- de aanleg van een natuuroever met riet, bestaande uit een plas- of drasberm waarvan de vegetatie hoofdzakelijk uit riet en/of lisdodde bestaat.

Afbeelding 5.7 voorbeelden van landschappelijk inpassing binnen deltalandschap

Afhankelijk van de exacte locatie en reeds aanwezige landschapskenmerken en -structuren kan gekozen worden voor één of meerdere van de voorgenoemde wijzen van landschappelijke inpassing. Uitgangspunt is dat alle zijden van het zonnepark landschappelijk worden ingepast en - voor wat betreft de inrichting - wordt aangesloten bij de richtlijnen van het Groen Blauw Stimuleringskader (STIKA). Belangrijk is in ieder geval dat de hoogte van zonnepanelen beperkt wordt tot 1,50 meter boven maaiveld, teneinde de grootschalige openheid te kunnen waarborgen. De voorgenoemde opsomming is overigens niet uitputtend. De landschappelijke inpassing van zonneparken is immers maatwerk;
daarom dient u voorafgaand aan de aanvraag contact op te nemen met de landschapsdeskundige van de gemeente.
Indien het beoogde zonnepark kleiner is dan 6,4 hectare netto of is gelegen in de randzone rond de kernen kan volstaan worden met een goede landschappelijke inpassing. Voor zonneparken vanaf 6,4 hectare netto dient de landschappelijke inpassing gepaard te gaan met een landschappelijke kwaliteitsverbetering.

Afbeelding 5.8 voorbeelden van landschappelijk inpassing binnen deltalandschap

6.Landschappelijke kwaliteitsverbetering

Wenst u een zonnepark te realiseren, dan wil de gemeente hier constructief aan meewerken. De gemeente stelt als voorwaarden dat zonneparken in het buitengebied gecombineerd worden met een landschappelijke inpassing en vraagt in een aantal gevallen om een extra kwaliteitsverbetering van het landschap. Dit laatste sluit aan bij het 'Afsprakenkader Kwaliteitsverbetering van het landschap in de regio West-Brabant', dat zijn oorsprong vindt in het provinciaal beleid. In dit afsprakenkader is de minimale basisinspanning voor de investering in het landschap opgenomen. Daarin is aangegeven of en welke vorm van kwaliteitsverbetering van toepassing is bij ontwikkelingen, aan de hand van drie categorieën.

De ontwikkeling van een zonnepark is aan te merken als een categorie 3 ontwikkeling, die over het algemeen een beduidende invloed op de omgeving hebben. Derhalve moet uw initiatief - afhankelijk van de locatie en omvang - bijdragen aan het verder versterken van de aanwezige kwaliteiten. Het realiseren van deze kwaliteitsverbetering zal als voorwaardelijke verplichting aan de omgevingsvergunning gekoppeld worden. Is uw initiatief binnen de randzone (direct grenzend aan bestaand stedelijk gebied) gelegen? Dan is een kwaliteitsverbetering niet aan de orde (wel inpassing).

De gemeente ziet de volgende maatregelen als (landschappelijke) kwaliteitsverbetering:

- Het aanleggen c.q. herstellen van natuur- en landschapselementen – die vanuit het STIKA beschikbaar zijn - buiten de locatie waar het zonnepark gerealiseerd wordt. Houdt hierbij rekening met de specifieke ecologische en cultuurhistorische waarden van het gebied waarin het zonnepark wordt gerealiseerd. Voor De Brabantse Wal zijn dit onder andere amfibieënpoelen, natuurvriendelijke oevers, een bloemrijke of kruidenrijke zoom, een weiderand of een hakhoutbosje;
- Het aanleggen van extensieve recreatieve voorzieningen zoals een nieuw wandel- of struinpad of het herstellen van een oud wandelpad;
- Voorzieningen als bankjes en bebording zijn zinvolle voorzieningen, mits ze op de juiste locatie geplaatst worden. Het behouden en restaureren van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing/ beeldbepalende gebieden;
- Het slopen van ontsierende (niet cultuurhistorisch waardevolle) bebouwing en het verwijderen van verharding;
- Een fysieke bijdrage aan het Natuur Netwerk Brabant en ecologische verbindingszones. Hierbij wordt veelal agrarische cultuurgrond omgezet in een natuur- of bosbestemming;
- Het aanleggen van extra waterberging ten behoeve van verbetering van de waterhuishouding (o.a. de aanleg van een amfibieënpoel).

De voornoemde lijst van maatregelen is niet uitputtend. Kwaliteitsverbetering is immers maatwerk; daarom dient u voorafgaand aan de aanvraag contact op te nemen met de landschapsdeskundige van de gemeente. De gemeente hanteert als uitgangspunt dat circa 10% van de oppervlakte van het zonnepark wordt aangewend voor landschappelijke kwaliteitsverbetering. Indien een landschappelijke kwaliteitsverbetering ter plaatse niet mogelijk en/of wenselijk is, kan in overleg met de gemeente ook een kwaliteitsverbetering elders worden gerealiseerd, al dan niet in de vorm van een bijdrage in het gemeentelijke omgevingsfonds.

Bijlage: belemmeringenkaart

